

פרי צדיק דברים לערב יום הכפורים

ומטעם זה נסדר ביום הכפורים מענין המן שאין זה בסתם רק שבכל מקום יש בו שייכות להענין כמו שנסדר במסכת שבת בפרק רבי עקיבא האגדה דמתן תורה משום דכולי עלמא בשבת ניתנה תורה ורבי עקיבא היה שורש תורה שבעל פה כמו שכתב האר"י הקדוש זצ"ל. **וכן נסדר האגדה מענין חורבן בית המקדש במסכת גיטין בפרק הניזקין שהיה נראה אז כמו גט כמו שנאמר (ישעיה נ', א') איזה ספר כריתות אמנם ובאמת אין זה רק כמו ניזקין כמו שאמרו (בבא קמא ס' ב) אני הצתי אש בציון ואני עתיד לבנותה.**

תלמוד בבלי מסכת גיטין דף נה עמוד ב

אמר רבי יוחנן, מאי דכתיב: אשרי אדם מפחד תמיד ומקשה לבו יפול ברעה? אקמצא ובר קמצא חרוב ירושלים, אתרנגולא ותרנגולתא חרוב טור מלכא, אשקא דריספק חרוב ביתר.

תלמוד בבלי מסכת גיטין דף נז עמוד א

אתרנגולא ואתרנגולתא חריב טור מלכא, דהוו נהיגי כי הוו מפקי חתנא וכלתא, מפקי קמייהו תרנגולא ותרנגולתא, כלומר, פרו ורבו כתרנגולים. יומא חד הוה קא חליף גונדא דרומאי, שקלינהו מינייהו, נפלו עלייהו מחונה, אתו אמרו ליה לקיסר: מרדו בך יהודאי! אתא עלייהו. הוה בהו ההוא בר דרומא דהוה קפיץ מילא וקטיל בהו, שקליה קיסר לתאגיה ואותביה אארעא, אמר: ריבוינה דעלמא כוליה, אי ניחא לך, לא תמסריה לההוא גברא לידיה ולמלכותיה בידיה דחד גברא! אכשליה פומיה לבר דרומא, ואמר: הלא אתה אלקים זנחתנו ולא תצא אלקים בצבאותינו. דוד נמי אמר הכי! דוד אתמוהי קא מתמה. על לבית הכסא, אתא דרקונא שמטיה לכרכשיה ונח נפשיה. אמר: הואיל ואיתרחיש לי ניסא, הא זימנא אישבקינהו, שבקינהו ואזל. איזדקור ואכלו ושתו, ואדליקו שרגי עד דאיתחזי בליונא דגושפנקא ברחוק מילא. אמר: מיחדא קא חדו בי יהודאי! הדר אתא עלייהו. א"ר אסי: תלת מאה אלפי שליפי סייפא עיילו לטור מלכא, וקטלו בה תלתא יומי ותלתא לילוותא, ובהך גיסא הלולי וחסגי, ולא הוו ידעי הני בהני. בלע ה' ולא חמל את כל נאות יעקב - כי אתא רבין אמר רבי יוחנן: אלו ששים רבוא עיירות שהיו לו לינאי המלך בהר המלך; דאמר רב יהודה אמר רב אסי: ששים רבוא עיירות היו לו לינאי המלך בהר המלך, וכל אחת ואחת היו בה כיוצאי מצרים, חוץ משלש שהיו בהן כפלים כיוצאי מצרים, אלו הן: כפר ביש, כפר שיחליים, כפר דכריא. כפר ביש, דלא יהבי ביתא לאושפיזא; כפר שיחליים, שהיתה פרנסתן מן שחליים; כפר דכריא, אמר רבי יוחנן: שהיו נשותיהן יולדות זכרים תחלה, ויולדות נקבה באחרונה ופוסקות.

ירושלמי מסכת תענית פרק ד הלכה ה

תני, א"ר יהודה בן ר' אלעאי, ברוך ר' ה'ה דורש "הקל קול יעקב והידיים ידי עשו". קולו של יעקב צונח ממה ש'עשו לו ידי עשו בביתר. תני ר' שמעון בן יוחי, עקיבה ר' ה'ה דורש "דרך כזב מיעקב". דרך כזבא מיעקב. ר' עקיבה כד ה'ה חמי בר כזבא ה'ה אמר דין הוא מלכא משיחא. א"ל ר' יוחנן בן תורתא, עקיבה, יעלו עשבים בלחיה ויעדיין בן דוד לא יבא.. וכד דהוה נפק לקרבא ה'ה אמר ריבוינה דעלמא, לא תסעוד ולא תכסוף "הלא אתה אלקים זנחתנו ולא תצא בצבאותינו".

שלש שנים ומחצה עשה אדריינוס מקיף על ביתר. והוה ר' אלעזר המודעי יושב על השק ועל האפר ומתפלל בכל יום ואומר, רבון העולמים אל תשב בדין היום אל תשב בדין היום.. אתא גבי רבי אלעזר המודעי. אמר ליה, מה אמר לך הדין כותיאי? אמר ליה, לא כלום! מה אמרת ליה? לא כלום. יהיב ליה חד בעוט וקטליה. מיד יצאת בת קול ואמרה (זכריה יא) הוי רעי האליל עזבי הצאן חרב על זרועו ועל עין ימינו זרעו יבוש תיבש ועין ימינו כהה תכהה. ה'ה את רבי אלעזר המודעי זרוען של כל ישראל ועין ימינם, לפיכך זרועו של אותו האיש יבש תיבש ועין ימינו כהה תכהה. מיד נלכדה ביתר ונהרג בן כזבא. תני, ר' יוסי אומר, נ"ב שנה עשת ביתר לאחר חורבן. ולמה חרבה? על שהדליקה בירות (של שמחה) לאחר חורבן ביהמ"ק.

אויף אינון לא נפקין טבאות "שמח לאיד לא ינקה". שני אחים הוון בכפר חריבה. והוון רומים אזלין עליהון ומקטלין לון וכל סמא דמילתא יתי כלילא על רישיהון. אמרין, מבדקינן אויף חד זמן מנפקין פגע ביה חד סב אמר לון, ברייכו סעודינכו. אמר, לא יסעיד ולא יסמוך "הלא אתה אלקים זנחתנו".